

KESKKONNAAMET

Enno Tammemäe
Kuusalu Vallavalitsus

Teie 11.03.2024 nr 415972

Meie 19.03.2024 nr 7-9/24/4658-3

Nõusolek ehitusloa väljastamiseks (Tapurla küla, Loksa metskond 9 tuletõrje kuivhüdrant, slipp, ujukvai)

Austatud Enno Tammemäe

Ehitisregistri kaudu saabus Keskkonnaametile teade kooskõlastada menetluses nr 415972 ehitusloa taotlus nr 2411271/01492 v02 ujukvai, tuletõrje kuivhüdrandi ja slipi rajamiseks Kuusalu valla Tapurla küla Loksa metskond 9¹ maaüksusele ning piirnevale merealale. Menetlusele on lisatud eelprojekt „MTÜ Juminda Poolsaare Seltsi merepääste ujukvai, slipp ja kuivhüdrant Kuusalu vallas Tapurla külas Harjumaal“².

Otsus

Lähtudes kirjas toodust annab Keskkonnaamet nõusoleku ehitusloa väljastamiseks ujukvai, slipi ja kuivhüdrandi rajamiseks Loksa metskond 9 maaüksusele esitatud eelprojekti alusel eeldusel, et sadamaregistris märgitud sadamaala on laiendatud planeeritud ehitiste ulatuses. Ehitustööd ega mootorsõidukitega liikumine ei tohi ulatuda joonisel 1 toodud loodusdirektiivi elupaigatüübile.

Õiguslikud alused

Projektila jääb Lahemaa rahvusparki Lahemaa ja Mere piiranguvööndisse, kus kehtib looduskaitseseadusega (edaspidi *LKS*) ja Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskirjaga³ (edaspidi kaitse-eeskiri) sätestatud kaitsekord. Ehitustegevus toimub Läänemere ranna ehituskeelu- ja veekaitsevööndis ning meres.

Lahemaa piiranguvööndi kaitse-eesmärk on pärandkultuurmaastiku, sealhulgas pärandmaastiku, asustusstruktuuri, taluarhitektuuri, miljööväärtuste, ajaloolis-kultuurilise väärtusega hoonete ning loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse⁴.

Mere piiranguvööndi kaitse-eesmärk on mere ökosüsteemi, loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade ning lindude pesitsemis- ja koondumispaikade kaitse⁵.

¹ Katastritunnus

² ASE OÜ töö nr M-01-24/EP

³ Vabariigi Valitsuse 19.02.2015 määrus nr 18 „Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskiri“

⁴ Kaitse-eeskirja § 18 lg 2

⁵ Kaitse-eeskirja § 18 lg 4

Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ lisa 1 alapunktide 24 ja 167 alusel on Lahemaa rahvuspark Natura 2000 võrgustiku ala – Lahemaa linnuala ja Lahemaa loodusala. Natura 2000 võrgustiku aladel tuleb tagada linnu- ja loodusala kaitse-eesmärkidenä loetletud liikide ja elupaikade kaitse ja säilimine ning liikide soodne seisund nii riiklikul kui rahvusvahelisel tasandil.

Piiranguvöönd on kaitseala maa- või veeala, kus majandustegevus on lubatud, arvestades LKS sätestatud kitsendusi⁶. Kui kaitse-eeskirjaga ei sätestata teisiti, on piiranguvööndis keelatud ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine⁷.

Lahemaa piiranguvööndis on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud ehitiste püstitamine⁸. Mere piiranguvööndis on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul sadamarajatisel, lautri, paadisilla ja veeliiklusrajatisel püstitamine⁹. Piiranguvööndis on keelatud ehitiste püstitamine ranna või kalda ehituskeeluvööndis, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul kaitse-eeskirja lõigetes 4 ja 5 sätestatud juhtudel¹⁰. Ranna ehituskeeluvööndi ehituskeeld ei laiene tehnovõrgurajatisel ning kehtestatud detailplaneeringuga või üldplaneeringuga kavandatud sadamaehitisele ja veeliiklusrajatisel¹¹. Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit¹².

Veekaitsevööndis on keelatud ehitamine, välja arvatud juhul, kui see on kooskõlas veeseaduse § 118 lõikes 1 nimetatud eesmärgiga ning looduskaitseaduses sätestatud ranna- ja kaldakaitse eesmärkidega¹³.

Projektalal ei ole kehtivaid detailplaneeringuid. Tapurla sadam on registreeritud sadamaregistris kuid projektalal ei jää registris märgitud sadamaalale. Kehtiva Loksa valla üldplaneeringu¹⁴ kaardil on tähistatud Tapurla väikesadama ligikaudne asukoht vaid väikesadama leppemärgina (ankur). ÜP kaardil ei ole tähistatud sadamaala pindalalise objektina ja kaardi väikese mõõtkava tõttu ei ole ÜP kaardil näidatud ka sadamaehitisi. Ka ÜP seletuskirjas ei ole sadamaehitistest kirjutatud.

Kuusalu Vallavalitsus täpsustas oma 11.03.2024 e-kirjas, et kuna üldplaneeringu täpsusaste ei võimalda kavandada slippe jne väikseid rajatisi, siis on piisav kui alal on üldisemalt märgitud sadam. Samuti ei ole üldplaneeringus märgitud, millise kinnistuga on sadam seotud. Osad sadamarajatised võivad asuda ka erinevatel kinnistutel.

Keskkonnaamet märgib, et ehituskeeluvööndisse ehitamise erisust saab rakendada vaid siis, kui ÜP-s on näidatud piiritletud sadama-ala, sadama-ala peab olema kantud sadamaregistrisse (et seal kehtiks sadamaseadus) ning ÜP-s näidatud sadama territooriumil peavad olema kavandatud sadamaehitised ja veeliiklusrajatised. Kui kavandatud ehitised on kaardil kajastamiseks liiga väikesed (nt meremärgid, navigatsioonimärgid), siis nende asukoht on võimalik täpsustada planeeringu seletuskirjas.

Sadamaseaduses (edaspidi *SadS*) § 2 lg 1 kohaselt on sadam SadS tähenduses veesõidukite sildumiseks kohandatud ja sadamateenuse osutamiseks kasutatav maa- ja veeala ning seal

⁶ LKS § 31 lg 1

⁷ LKS § 31 lg 2 p 8

⁸ Kaitse-eeskirja § 23 lg 2 p 2

⁹ Kaitse-eeskirja § 23 lg 2 p 5

¹⁰ Kaitse-eeskirja § 23 lg 1 p 2

¹¹ Kaitse-eeskirja § 23 lg 4 p 6 ja lg 5 p 2

¹² Kaitse-eeskirja § 8 lg 1

¹³ LKS § 55 lg 6

¹⁴ Kehtestatud Loksa Vallavolikogu poolt 27.01.2000 a

asuvad sadama sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalikud ehitised. Sadamaehitisteks on üksnes need ehitised, mille abil pakutakse sadamaregistris registreeritud sadamates sadamateenuseid.

Eelprojekti eesmärgiks on rajada Tapurla külas monoliitbetoonist ujuvkai, slipp ning maapealne tuletõrje kuivhüdrant. Riigiomandis oleva ning Riigimetsa Majandamise Keskuse poolt hallatava kinnistu Loksa metskond 9 kasutamiseks on eelkõkkulepe olemas. Juminda Poolsaare Seltsi nimetuse all tegutseb Juminda poolsaare vabatahtlik merepääste. Seltsil on leping Politsei- ja Piirivalveametiga riiklike merepäästega seotud kohustuste täitmiseks. Samuti tegeleb Juminda poolsaare vabatahtlik merepääste abi andmisega tehnilise rikke korral merel hätta sattunud alustele Trossi süsteemi raames.

Planeeritavad ehitised

Monoliitbetoonist **ujuvkai** (mõõtmatega 19,75 x 3,0 x 1,0 m) ankurdatakse nelja 2000-3000 kg teisaldatava betoonist ankruga 22 mm kettide abil. Kaks ankrut on kaldal ning kaks merepõhjas. Ujuvkaile pääsemine on tagatud terasest käigusilla abil (8,0 x 1,5 m). Käigusild kinnitatakse liigenditega kaldapealsele betoonalusele (3,0 x 2,8 x 0,6 m). Käigusilla teine ots toetub kinnitusvabalt ujuvakaile. Projekti seletuskirja kohaselt kaldajoone muutmise järele vajadus puudub. Ujuvkai kasutamiseks ei ole vajalik rajada täiendav parkimis- või manööverdusala rasketehnikale ning puudub vajadus rekonstrueerida olemasolevaid juurdepääsuteid.

Päästepaatide veeskamiseks on alale kavandatud monoliitbetoonist vajadusel teisaldatav slipp. **Slipp** (mõõtudega 8,0 x 4,0 x 0,2 m) valmistatakse r/v terasest kiududega fiiberbetoonist, mille alumises vöös on armatuurvõrk (6 x 6 x 150 x 15 m). Slipi orienteeruv kaal on ca 15,0 tonni ning see varustatakse tõsteaasadega. Peale betooni kivistumist paigaldatakse slipp kaldavette Tapurla külas puudub slipp paatide vette laskmiseks, puudub võimalus vette lasta ja välja tõmmata ka merepääste kaatreid. Päästepaatide veeskamiseks on alale kavandatud monoliitbetoonist vajadusel teisaldatav slipp.

Tuletõrje kuivhüdrant on kavandatud eesmärgiga sadama territooriumil võimalike tulekahjude kustutamiseks. Tapurla külas puudub ametlik aastaringselt kasutatav tuletõrje veevõtukoht. Rajatis on 20 m pikk (toru vees) ja kuni 0,7 m maapinnal väljaulatuv osa kaldal.

Seletuskirjas on toodud, et kaevetööd on seotud ujuvkai käigutee betoonaluse ja slipi rajamisega ning maapealse tuletõrjekuivhüdrandi täitetorustiku rajamisega. Ehitustööde käigus on vajalik ka mõningases ulatuses teostada süvendustöid ning kõrkjate juurestiku eemaldamist. Ülejääv pinnas (kaasa arvatud süvendamisest tekkiv) veetakse ära vastavuses Kuusalu valla jäätmehoolduseeskirjale. Väljakaevatav pinnas viiakse lähimale ehitusjäätmete käitlejale. Hetkel lähim käitleja on PTT Recycling OÜ Vao karjääris. Keskkonnaluba nr L.JÄ/331495, jäätme kood 170504.

Kaalutusotsus

Tapurla teelt on olemasolev mahasõit maaüksusele ning vajaliku juurdepääsutee ja rajatise eeldatav asukoht jääb loodusliku rohumaa kõlvikule. Projektalast põhjapoole jääv Tapurla sadamakai juurde viiv tee on kruusaga tihendatud ning hea kandevõimega. Ujuvkai ja slipi planeeritud asukohas on lage rannaala, mida kasutatakse paatide hoiustamiseks. Piiranguvööndis on keelatud ehitiste püstitamine ranna ehituskeeluvööndis, ehituskeeluvööndi ehituskeeld ei laiene tehnovõrgurajatisele ja kehtestatud detailplaneeringuga või üldplaneeringuga kavandatud sadamaehitisele ja veeliiklusrajatisele.

Eesti looduse infosüsteemi andmetel ei jää projektalale kaitsealuste liikide leiukohti ega loodusdirektiivi elupaigatüüpe. Projektalast (~ 90 m kaugusele) lääne suunda jääval rannaalal

on EELIS-s inventeeritud loodusdirektiivi elupaigatüüp (joonis 1) püsitaimestuga kivirannad (1220¹⁵). Nimetatud elupaigatüüp on nii Lahemaa kaitseala kui ka loodusala kaitse-eesmärgiks.

Joonis 1. Projektilale lähim loodusdirektiivi elupaigatüüp.

See elupaigatüüp hõlmab jämedast kruusast ja veeristikust rannavalle ning kiviseid moreenrandu, kuhu tormilained tavaliselt ei ulatu ning kus on kujunemas või kujunenud püsitaimestu. Kaitsekorralduskava kohaselt on elupaigatüübi mõjutegurid seotud otsese inimõjuga: nafta- ja õlireostus, suuremahulised süvendustööd, kaevandamine väljaspool kaitseala, ehitamine, sõidukiga sõitmine. Planeeritud ehitustegevus ei ulatu elupaigatüübile ning süvendamisel tekkivat pinnast ei kasutata projektilal. Kirjeldatud elupaigatüübi kahjustamise vältimiseks on tehnikaga liikumine objektile lubatud ainult Tapurla sadamakai juurde viivalt teelt.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Maret Vildak

juhtivspetsialist

looduskasutuse osakond

Krista Pukk 5699 5021

krista.pukk@keskkonnaamet.ee

¹⁵ Sulgudes on kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale